

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

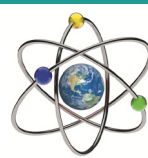
№10
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 1088 sahifa,
3-oktyabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

The Use of Innovative Pedagogical Technologies in the Development of Critical Thinking	16
<i>Gulnar Atakhanova Orinbaevna</i>	
Current Aspects of Designing and Implementing Extracurricular Educational Activities at the Primary General Education Level.....	20
<i>Amankosova Dinara Gabitovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachi shaxsiyati va kasbiy mahorati shakllanishining nazariy asoslari....	24
<i>Axmadaliyeva Moxlaroy To'xtapolatovna</i>	
Pedagogical Model and Stages of Teaching Subjects Through a Project-Based Approach	28
<i>Bannayev Qosimjon</i>	
Lotin tili va zamonaviy tibbiy terminologiya: tarixi, vazifasi va amaliy ahamiyati	31
<i>Eshmurodova Shirin Oybekovna</i>	
Motor alaliyaning nonutqiy simptomatikasi	34
<i>Isayeva Mushtariy Alisher qizi</i>	
Talabalar etnomadaniy kompetentligini rivojlantirishning pedagogik-psixologik omillari	38
<i>Isomiddinov Asliddin Baxriddin o'g'li</i>	
Texnologiya darslarida o'quvchilarning texnik savodxonligini robototexnika elementlari asosida rivojlantirish.....	41
<i>Jabborova Umida</i>	
Fizika fanini mutaxassislik fanlari integratsiyasi asosida o'qitishda bo'lajak muhandislarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari	45
<i>Xayrullayev Asliddin Isatullayevich</i>	
Talaba tomonidan mutaxassislik tilini o'zlashtirishda monologik nutqni o'rgatishning samarali usullari masalasi haqida.....	51
<i>Karimov N. M.</i>	
Zamonaviy pedagog kadrlar tayyorlashda kasbiy motiv va motivatsiyaning o'rni	54
<i>Melikova Einora Shuxratovna</i>	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarini tayyorlashda pragmatik kompetensiyaning roli.....	58
<i>Mustafayeva Nilufar Ulashovna</i>	
O'quvchilarda iqtisodiy tafakkurni rivojlantirishning pedagogik strategiyalari	62
<i>Nishonova Dilafuz</i>	
Computer-Based Formative Assessment: Advantages and Challenges in Teaching English to High School Students	66
<i>Obidjonova Shokhista Bakhtiyorovna</i>	
Metata'lim texnologiyalari asosida bo'lajak maktabgacha ta'lim mutaxassislarini tayyorlash tizimini takomillashtirish.....	70
<i>O'rolboyeva Durdona Sayfiddin qizi</i>	
Sun'iy intellekt asosidagi darslarning an'anaviy darslarga nisbatan samaradorligini qiyosiy tahlil qilish.....	73
<i>Rasulev Bobirjan Atxamovich</i>	
Pedagogik faoliyatda pedagogning kasbiy taraqqiyoti motivatsiyasining psixologik xususiyatlari	78
<i>Rustamova Surayyo Shaxobiddinovna</i>	
Innovatsion kompetentlik tushunchasi va uning ilmiy-pedagogik asoslari.....	84
<i>Soliyev Eliyor Ravshan o'g'li</i>	
Nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar eshituv idrokini o'yinlar yordamida rivojlantirishning samarali usullari	88
<i>Xalilova Shahnoza</i>	
Zamonaviy ta'limda kommunikativ kompetensiyaning o'rni va ahamiyati.....	92
<i>Yaqubova Nigoraxon Ibrohimjon qizi</i>	
Soliq yuki – mamlakat soliq soliq tizimining asosiy mezonidir	97
<i>Suyunov Otabek Shuxrat o'g'li</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish va takomillashtirish yo'llari	101
<i>Ibodova Sarvinoz Sayfilloyevna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida gosital pedagogika fanini o'qitishning dolzarb masalalari va uning uslubiy ta'minoti	106
<i>Inogamova Dilfuza Rahmatullaevna</i>	

Chizma geometriya va kompyuter grafikasi: an'anaviy fan va zamonaviy texnologiyaning uyg'unlashuvi .	111
Raximov A. M., Tairova N. S., Sabirova D. U., Xasanova S. T., Tashpulatov R. X.	
Геймификация в обучении английскому языку на начальном этапе обучения	114
Курбанова Назира Низомиддиновна	
Talabalarda tanqidiy va evristik fikrlashni shakllantirishda raqamli texnologiyalarning o'rni	117
Adjiev Nayrullo Nazrulloevich	
Konstruktiv yondashuv asosida tabiiy fanlar (science)ni o'qitish metodikasi.....	122
Amirullayeva Barno Abdulhaqovna	
Kimyo o'qitishda o'quvchilarning ijodiy faoliyatini shakllantirishning tajriba-sinov natijalari.....	126
Artiqov Maqsud Bahodirovich, Babanazarova Ayzada Omirbaevna	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarni bilingvist sifatida shakllantirishda til o'rganish ko'nikmalari va kompetentsiyalarining rivojlanishi	131
Axmadjonova Gulira'no Muxtorjon qizi	
Talabalarining ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantirishda kooperativ ta'limning metodik yondashuvlari.....	135
Botiraliyeva Gulobar Mahamadismoil qizi	
Talabalarni intellektual faoliyatga tayyorlashda ijtimoiy sherikchilikning pedagogik va metodik asoslari	139
Dilbarjonov Avazbek Ravshanbek o'g'li	
Teacher-Centered and Child-Centered Methods in Early Childhood Education: Insights From Finland and Uzbekistan	143
Djaparova Gulnoza	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida "Metodik mahorat kuni" va "Metodik mahorat soati"ni tashkil etish	150
Do'stov Davron Zulhaydarovich	
Theoretical, Methodological, and Practical Factors of Differentiated Education	155
Ergash Shonazarovich Khasanov	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning intellektual qobiliyatini rivojlantirishda kognitiv yondoshuv	160
Gulbahor Xamidova	
Mustaqil ta'lim – mustahkam bilim.....	164
Halima Shukurova Sunatullayevna	
Integrating Google Classroom and Project-Based Learning for Enhanced Synchronous and Asynchronous Education.....	168
Inomkhojaeva Shodiyakhon Abdukodirkhoja qizi	
O'quvchilarning innovatsion fikrlash ko'nikmalarini takomillashtirishning nazariy asoslari.....	174
Mamadaliyev Axadjon G'aniboyevich	
Hududiy rivojlanishda innovatsion yondashuvlarni strategik boshqaruvga integratsiya qilish yo'llari.....	177
Mo'minov Fazliddin Xusniddin o'g'li	
O'rta yoshdagi ayollarda harakat faoliyatini rivojlantirishda milliy o'yinlarning pedagogik ahamiyati	184
Mustafoev Sherali	
Pedagogical and Psychological Foundations of Developing Higher-Order Thinking Skills in Students.....	188
Nasimova Zarina Isomiddin kizi	
Pedagogik ijodkorlikning kasbiy professionallikda namoyon bo'lish xususiyatlari.....	193
Numonova Dildor Umurzoqovna	
Ko'zi oqiz boshlang'ich sinf o'quvchilarining kommunikativ kompetentsiyasini o'rganishning nazariy asoslari	196
Qarshiboyev Asliddin	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etish masalalari.....	200
Qilichova Marxabo Xudayqulovna	
The Transformation of Existential Thought in British Literature: Iris Murdoch's Philosophical Humanism and the Reinterpretation of Freedom	204
Rahmonqulova Zarnigor Nasimjon qizi	
Sportchilarning elektron platformalardan foydalanishning metodik tahlili	209
Saydullayev Zafar Erkinovich	
Adabiy ta'limda estetik tarbiya	216
Sharipov Elmurod Sa'dulla o'g'li	
O'qituvchi-trenerning ko'p qirrali kasbiy-pedagogik funksiyalari	220
Sulaymonov Jaxongir Solijonovich	
Uzluksiz kasbiy rivojlanishda art-pedagogikaning o'qituvchilar hissiy farovonligiga ta'siri	223
Suvanova Kamola Raimqul qizi	

Raqamlashtirish muhitida umumta'lim maktablarida ta'lim sifatini oshirish	226
<i>Xamidova Komila Maxmudovna</i>	
Oliy ta'limda kvest texnologiyasi yordamida fizika fanining murakkab tushunchalarini o'zlashtirish samaradorligini oshirish metodikasi.....	231
<i>Yo'ichiyev Shaxriyor Xusanovich, O'rinboyeva Kumushoy Sultonbek qizi</i>	
Совершенствование профессиональных компетенций будущих инженеров на основе интегративного подхода	235
<i>Умарова Гулчехра Абитовна</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarning aqliy qobiliyatining psixologik xususiyatlari	238
<i>Alanazarova Sholpan Artikbaevna, Artiqbaeva Miyassar Jumanazarovna</i>	
Biologiya ta'limida innovatsion metodlarni joriy etishda ta'lim menejmentining roli	241
<i>Allayorova Maloxat Normaxmat qizi</i>	
Integrating Innovative Technologies for the Enhancement of Speech and Communication Skills Among Learners With Intellectual Disabilities in Uzbekistan: Pedagogical Approaches and Developmental Outcomes	244
<i>Donisheva Gulruy Akhrorkulovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'quvchilar o'qish savodxonligini rivojlantirishga metodik jihatdan tayyorlash	247
<i>Doniyarov Mavlonbek Arabovich</i>	
Kimyoviy birikmalarda bog'lar sonini hisoblashning yangi matematik usullari	252
<i>Ergashev Vahob Ergashevich</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining mantiqiy tafakkurini rivojlantirish pedagogik muammo sifatida	257
<i>G'aniyeva Maftuna Abduaziz qizi</i>	
Pedagogika oliy o'quv yurtlarida steam fanlarini raqamli texnologiyalar asosida o'qitishning metodik asoslari	261
<i>Jamolova Sitara Muzaffar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining matematik tafakkurini rivojlantirishda didaktik o'yinlar va interaktiv metodlardan foydalanish samaradorligi	264
<i>Mamadiyrov Jamol</i>	
Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalar mustaqil faoliyatini rivojlantirishda pedagogik yondashuvlar	268
<i>Mamayusupova Nafisa Abdulatifovna</i>	
Para yengil atletikachilarda nayza uloqtirish texnikasini takomillashtirish uslubiyati	271
<i>Qiyomova Shohsanam Yarash qizi</i>	
Difficulties in Enhancing Communicativeness of Pre-Service English Teachers	275
<i>Kurbonova Maftuna Fakhriddinovna, Mirzayeva Gulshan Azamatovna</i>	
Principles of Teaching Basic Foreign Language Skills (EFL)	278
<i>Samandarova Gulsara Ismatilloevna</i>	
O'quvchilarning innovatsion ta'lim muhitida tayanch kompetensiyalarini shakllantirishning dolzarbligi	282
<i>Toshpulatova Farida Radjabovna</i>	
Корпоративная культура педагогов и внутренняя стабильность ДОО	286
<i>Буранова Шохноза Абдуразаковна</i>	
Развивать личностные качества учащихся на уроках географии	290
<i>Шадиева Нигора Шариповна</i>	
Raqamli texnologiyalar yordamida oliy ta'lim sifatini oshirishda innovatsion yondashuvlar	295
<i>Baytileuova Gulnaz Quralbay qizi</i>	
Yangi avlod pedagoglarini tayyorlash: kompetensiyalar va qadriyatlarining roli	298
<i>Ro'ziboyeva Ma'mura Abdunabiyevna</i>	
Astronomiya fanini o'qitishda integrativ yondashuvdan foydalanib o'qitishning ta'lim tizimidagi o'rni	301
<i>Barakayeva Sarvinoz To'liqunovna</i>	
Alohida e'tiborga muhtoj bolalar bilan ishlashda yangi pedagogik texnologiyalarni qo'llash	305
<i>Usmonov Salohiddin Dushan o'g'li, Namozova Sevinch Asqar qizi</i>	
Ma'naviy-axloqiy sifatlarni tarbiyalashda pedagogik qadriyatlarining ustuvorligi	310
<i>Jumayeva Gulnara Tursunpulatovna</i>	
Talabalarni maktabgacha ta'lim tashkilotlarini maqsadli boshqarishga tayyorlashning nazariy asoslari	314
<i>Mahmudova Zulfiya Xomitovna</i>	
Pedagogical Methodology Improve Students' Professional Mobility in Acquisition of Specialty	319
<i>Khidirova Muhabbat Murodillayevna</i>	

Boshlang'ich sinf ona tili darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish	322
Ismoilova Surmaxon Amonovna, Yusupova Mohinur	
Qoraqalpoqlarning dehqonchilik marosimlari	326
Orinboyeva Go'zal Polatovna	
The Complexity of Training Teaching Staff for Work in Public Schools Organized in Medical Stations in Uzbekistan.....	330
Inogamova Dilfuza Rakhmatullaevna	
Boshlang'ich ta'lim texnologiya fanini o'qitishda STEM yondashuvi orqali o'quvchilarda mustaqil va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish.....	335
Jabbarova Zuhra Omondullayevna	
Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni nutqini shakllantirish metodikasi	338
Z. N. Mamarajabova	
5–7-sinf qizlarida raqamli texnologiyalar ta'sirida tarbiya jarayonining o'ziga xosliklari.....	341
Abdurazzoqova Marg'uba Muxammad qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda emotsional intellektni rivojlantirish diagnostikasi: metodlar va natijalar ..	345
Abduxamidova Dilorom Abdumuminovna	
PISA topshiriqlari asosida o'quvchilarda tadqiqotchilik ko'nikmalarini shakllantirish	349
Axunjanova Shirmonoy Isroiljonovna	
Bo'lajak surdotarjimonlar uchun faoliyat turlarini tanlashda ko'maklashish	354
Dehqanova Muborakxon G'iyosiddinovna	
Mustaqil ta'limni tashkillashtirishda tarjimadan foydalanish jarayonlari	357
Erkayev Elmirza Temirovich	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy faoliyat samaradorligini oshirishda kreativ va tanqidiy fikrlash kompetensiyalarining o'rni.....	361
Jumayeva Muxlisa Shokir qizi	
Tasks, Exercises, and Activities in the English Classroom: Differences, Similarities, and Effective Use	366
Qodirov Olim Odilovich	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda kommunikativ kompetentlikni rivojlantirish masalalari	372
Safarova Mohichehra Xonzafarovna	
Malaka oshirish tizimida boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tabiiy-ilmiy savodxonligini rivojlantirish masalalari.....	376
Saidova Dilnoza Maripovna	
O'zbekiston va Yaponiya dzyudo trenerlarining mashg'ulot jarayonlarini qiyosiy tahlili.....	380
Sharipov Xabibullo Abduqahhorovich	
"Kompyuter lingvistikasi"ning rivojlanish tendensiyasi.....	386
Xusanboyeva Muxlisa Ikrojon qizi	
Педагогические технологии стратегического развития взаимного сотрудничества организаций дошкольного образования и родителей.....	392
Тухлиев Муслимбек Шерзод угли	
Oliy ta'limda inklyuziv ta'lim tizimini joriy etish muammolari	397
Dilbar Nurkeldiyeva	
Ixtisoslashtirilgan ta'lim muasasalarida tarbiyaning o'rni.....	401
Laylo Sharopovna Nurmuxamedova	
Intellektida kamchiligi bo'lgan bolalarning ijtimoiylashuvida muloqotning shakllanish xususiyatlari	405
Shahnoza Amirsaidova	
Aqli zaif bolalarga ta'lim jarayonida o'yin faoliyatini shakllantirishning ahamiyati.....	409
Ziyodullayeva E'zoza Ne'matjonovna	
Pedagogik texnologiyalar metodlarini tanlash va qo'llashning umumiy mezonlari	412
Abdullayeva Komila Tursunovna	
Didaktik o'yinlar vositasida 2-sinf o'quvchilarida bog'lanishli nutq ko'nikmalarini shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari	416
Askarova Gulayim Arislan qizi	
Yugurib kelib uzunlikka sakrovchilarda tezkorlikni samarali va jadal rivojlantirishni ilmiy asoslash.....	420
Avazov Shukrullo Ibatovich, Nuraliyeva O'g'iloy Shomurotovna, Mustafayev Ismoil Nuralio'g'li	
Boshlang'ich sinflarda kreativ ta'limning o'ziga xos xususiyatlari va zaruriyati.....	425
Axmedova Mastura Jamoliddinovna	
Imkoniyati cheklangan o'quvchilarda tabiatshunoslik kompetensiyasini shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari	430
Azizova Dilnora	

Bo'lajak shifokorlarda tibbiy – deontologik kompetensiyalarni shakllanishida tibbiy amaliyotning ahamiyati.....	435
Babadjanova Gulchexra Baxtiyarovna	
Bolaning aqliy rivojlanishini yoritadigan ko'rsatkichlar	440
Bozorboyev Javlon Davlatali o'g'li	
Bo'lajak oligofrenopedagoglarning kasbiy-metodik kompetensiyalarini rivojlantirish xususiyatlari.....	445
Daminova Maftuna Asqarali qizi	
Kreativ pedagogika fani va mantiqiy fikrlash kompetentligi orasidagi bog'liqlik.....	449
Diyora Egamberdiyeva	
Oilani mustahkamlovchi va ajralishiga olib keluvchi omillar	454
Haqberdiyev Jamoliddin Abdug'affor o'g'li	
Quality Management as a Functional and Attributive Characteristic of Modern Management.....	458
Jabbarbergenova Bibimaryam Amangeldievna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirishda pedagogik va psixologik jarayonlar	464
Mamedova Maxfuza Erkinovna	
Huquqiy ong va madaniyatni shakllantirishda yuridik ta'limning roli: tahlil va takliflar	470
Mansurova Zilola Akromxonovna	
Pedagogik ta'limda klaster yondashuvi: O'zbekiston va jahon tajribasi	474
Nafisa Tokhirova Dilshod qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishning nazariy-pedagogik asoslari: zamonaviy yondashuvlar va innovatsion imkoniyatlarning integratsiyasi asosida shakllanish jarayoni.....	478
Norqulov Lutfullo Mamarajabovich	
Montessori metodikasi va undagi bolalar sensomotorikasini rivojlantirishga doir tajribalar tahlili	484
Parmonova Laylo Ilxomovna	
Molekulyar fizikani modellashtirish orqali o'qitish metodikasini takomillashtirish.....	488
Q. U. Tog'ayeva	
Milliy tarbiyada raqamli vositalardan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	493
Qo'shnazarova Nozima Maxmutjon qizi	
Learning Intercultural Communication Through Social Media: the Approach of Modern Students	498
Raxmonqulova Feruza Akmal qizi	
Aqliy rivojlanishda muammolari bor maktab o'quvchilarida geometrik tushunchalarni shakllantirishning nazariy asoslar.....	502
Shodiyeva Navbaxor Xabibulla qizi	
Logopedning kasbiy faoliyatida deontologiya va kompetentlikning roli va ahamiyati	506
Temurova Gulchexra Xudoyqulovna, Isomitdinova Shaxinabonu Zavqiddin qizi	
STEAM ta'limida lego konstruktlorlarining o'rni va ahamiyati.....	511
Toshpulatova Farida Radjabovna	
Diagnostikasi va reabilitatsiya qilishda eshitishda nuqsoni bo'lgan bola va ularning ota-onalari bilan bog'liq muammolar.....	514
Toshpulova Nodira Sultonmurod qizi	
Talabalarni maktabgacha ta'lim tashkiloti va ota-onalar hamkorligi o'rtasidagi o'zaro munosabat shakllari.....	518
Turdiqulova Luiza Zayniddinovna	
O'zbekistonda ESG tamoyillarining ta'limga integratsiyasi: yutuqlar, muammolar va istiqbollari	522
Tursunova Shahzoda Baxromovna	
Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarning fazoviy tasavvurlarini shakllantirish	526
Xamidova Muyassar Polsaidovna	
Mustaqil ta'limni tashkil etishning asosiy didaktik prinsiplari.....	530
Yuldashev Shukrullo	
Комплексная методика развития и обучения юных футболистов	536
Ортиков Умиджон Худойбердиевич	
Особенности деятельности детей с нарушением зрения	544
Юсупова Назира	
Integration of Music and Language: Creative Approaches to Teaching English to Music Students	548
Akbarova Moxichexra	

Ingliz tilida yozuv malakalarini takomillashtirishda baholash metodikasi.....	553
<i>Alimardonova Malika Botir qizi</i>	
Yosh kurashchilarni jismoniy va aqliy rivojlantirishda basketbol o'yinining ahamiyati	560
<i>Haqnazarov Qurbon Qo'shayevich</i>	
Voleybol murabbiylarining innovatsion fikrlash qobiliyatini shakllantirish usullari	566
<i>Haqqulov Akbar Abdiraupovich</i>	
Sociolinguistic Competence and Intercultural Communicative Competence: Intertwining Concepts and Practical Implications	571
<i>Kuchmurodova Gulnora Khatamovna</i>	
Ilk qadam davlat dasturida steam ta'lim elementlaridan foydalanish imkoniyati	575
<i>Nazarova Aziza Sohib qizi</i>	
Kasbiy rivojlanish jarayonida rahbar shaxsiy sifatlarini rivojlantirishning zamonaviy yo'nalishlari.....	579
<i>Roziqova Nazokat Alisher qizi</i>	
Deontologik yondashuvning nazariy-pedagogik asoslari va uning ta'lim tizimidagi ahamiyati	583
<i>Tashpulatova Nodira Olimjon qizi</i>	
Kasbiy-pedagogik tayyorgarlikda fanlararo integratsiya asosida boshlang'ich ta'lim yo'nalishi o'qituvchilarining metodik salohiyatini oshirish yo'llari.....	586
<i>Xashimova Aziza Alisherovna</i>	
Природа и механизм действия биологических иммуностимуляторов на организм животных	590
<i>Койилова Мехринисо Джураевна</i>	
Badiiy asarlar ustida ishlash jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarining emotsional intellektini shakllantirish mezonlari	594
<i>Jamalova Kamola Shahobiddinovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning tanqidiy fikrlashini rivojlantirish asosida fizika o'qitish metodikasini takomillashtirish	600
<i>Musurmonova Shaxnoza Dilshod qizi</i>	
Futbolchilarda texnik tayyorgarlikni takomillashtirishning ilmiy-metodik asoslari.....	606
<i>Babayev Anvarjon Axmedovich</i>	
Semantik afaziya va uni bartaraf etish yo'llari	611
<i>Umida O'tabasarova Mexmanovna, G'anieva Gulrux Tavakkaljon qizi</i>	
Сравнительный анализ национальных видов борьбы Японии.....	616
<i>Даминов Илхом Аширалиевич</i>	
Pedagogik jarayonda kognitiv rivojlanishga ta'sir qiluvchi omillar va bu faoliyatni rivojlantiruvchi interaktiv metodlar va texnologiyalar	621
<i>Abdiraimova Gulrux Samad qizi</i>	
Aqli zaif kichik maktab yoshidagi bolalarda o'qishni o'zlashtirishga motivatsion tayyorlikni shakllantirish ...	625
<i>Abdunazarov Abdumutal Olimovich, Xaitboyeva Kumushxon Farxodjon qizi</i>	
Psixik rivojlanishida kechikishi bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda neyrokorreksiya mashg'ulotlarning ahamiyati	628
<i>Akramova Xafiza Samadovna, Jumanova Mashhura Shokir qizi</i>	
Pedagogik amaliyotning bo'lajak o'qituvchilar tayyorlash tizimidagi o'rni	632
<i>Aliyeva Mavjudaxon Baxromjon qizi</i>	
O'zbek tili darslarida media matnlardan foydalanish usullari.....	637
<i>Allakhova Bagdagul Djoldasbayevna</i>	
Media axborot vositalarining bolalar va o'smir yoshlarga ta'siri.....	640
<i>Arobova Shohsanam Akram qizi</i>	
Biologiya ta'limida tizimli-faoliyatli yondashuvning nazariy-metodologik asoslari.....	645
<i>Asrorova Odinaoy Otabek qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi dizartirik bolalarning so'z boyligini rivojlantirish yo'llari	650
<i>Azizova Nilyufar Mirziyadovna</i>	
Ijtimoiy pedagog faoliyatida innovatsion yondashuvlar	656
<i>Bahriddinova Gavhar Oydinova</i>	
Ta'lim tizimida deontologik yondashuvlarning pedagogik imoniyatlari.....	659
<i>Boboxujayev Johonmirzo Umar o'g'li</i>	
Zamonaviy ta'limda imkoniyati cheklangan bolalarga nisbatan inklyuziv yondashuv.....	662
<i>Djurayeva Hurshida</i>	
Libos va aksessuarlar orqali milliy estetik didni shakllantirishning pedagogik mexanizmlari	666
<i>Doniyorova Shahnoza Erkin qizi</i>	

Mantiqiy fikrlashni rivojlantiruvchi mashg'ulotlarni tashkil etish bosqichlari mazmuni	672
Dosbayeva Shahnoza Abdurahimovna	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga chet tili o'rgatishning pedagogik-psixologik asoslari.....	675
Ergasheva Xilola Yunusxonovna	
Use of Artificial Intelligence in Teaching English as a Foreign Language for Uzbekistan General Schools.....	679
Feruza Zokirova Adham qizi	
Efferent motor afaziya va uni bartaraf etish yo'llari.....	682
G'anieva Gulrux Tavakkaljon qizi	
O'quvchilarda ekologik kompetensiyani shakllantirish: biologiya darslarida global ekologik muammolar tahlili.....	686
Ibragimova Sitara Akmal qizi	
Ba'zi 3D-metallarining 2-amino-5-allitio-1,3,4-tiadiazol bilan kompleks birikmalarini o'rganish	690
Jumaniyazova Gulxumar Karimbayevna	
Tizimli bilish kompetentligining mazmuni va uning maktabgacha ta'limdagi o'rni	696
Mirazimova Muxabbat Normatovna	
O'qituvchilik mahorati va axloqiy madaniyatning mushtarakligi.....	700
Nabiyev Islom Karimovich	
Qarshi shahrida turizm menejerlarining kasbiy malakasini uzluksiz takomillashtirishni ta'minlash	706
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida moslashuvchan kompetensiyalarni shakllantirishning metodik asoslari....	710
Nuriddinova Diyora Isaqali qizi	
Mediasavodxonlik vositasida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tanqidiy fikrlashini rivojlantirishning pedagogik xususiyatlari.....	714
Pardayev Asror Ikromovich	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida kommunikativ kompetensiyalarni shakllantirish metodikasi	718
Qayumova Mahfuzaxon Alisher qizi	
Yuqori sinf o'quvchilarining ma'naviy kompetentligini jadidlarning pedagogik qarashlari asosida shakllantirish metodikasi (Temurbeklar maktablari misolida)	724
Quldashev Murodjon G'aniyevich	
Bugungi voleybolda to'p uzatish texnikasi va aniqligini 13–14 yoshdan boshlab aylanish harakatlari ta'sirida shakllantirish afzalligi	727
Rejapov O'tkirbek G'ayratjon o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilariga bolalar o'yin folklorini o'rgatishda tolerantlikni rivojlantirishning metodik usullari va texnologiyalari.....	733
Ro'ziboyeva Madina Salimovna	
Pedagogik muloqot tushunchasi va uning o'ziga xos xususiyatlari	737
Ro'zimatova Maxpuza	
Intellektual qadriyatlarning talaba yoshlar aksiologik hayotiy pozitsiyasini shakllantirishdagi roli	743
Rustam Latipov Mamadaliyevich	
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini tayyorlashda AI-platformalarni integratsiyalashning amaliy mexanizmlari	747
Rustamov Kamoliddin Ziyodillo o'g'li	
Maktab biologiya ta'limida individuallashtirish texnologiyasidan foydalanish metodikasi.....	754
Savutova Malohat Erkinovna	
Bo'lajak o'qituvchilarning turizm sohasiga bo'lgan munosabatini o'rganishning ijtimoiy-pedagogik metodikasi.....	760
Shodiyorov Rustam Xasan o'g'li	
Bo'lajak harbiy xizmatchilarda deontologik yondashuvlar asosida raqamli muloqot madaniyatini shakllantirish.....	764
Soyibnazarov Baxtiyor Abdunazar o'g'li	
Pedagogika oliy o'quv yurtlarida umumiy yer bilimi fanidan amaliy mashg'ulotlar tizimini kasbiy faoliyatga yo'naltirishning dolzarb masalalari.....	770
Sultanova N. B.	
Ijtimoiy reabilitatsiyani amalga oshirishda tibbiy-psixokorreksion maslahat ishlar mazmuni.....	775
Suvanqulova Shaxnoza Karimqulovna	
Blokcheyn texnologiyasining ta'lim jarayonida qo'llanilishi va imkoniyatlari	780
Suyumov Jo'rabek Yunusaliyevich	

Oila va xotin-qizlar tizimida kollaborativ madaniyatning o'ziga xos xususiyatlari	783
<i>Tojibayeva Nazokatxon</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tafakkurini rivojlantirishda interfaol metodlarning o'ri	787
<i>To'xtasinova Nigoraxon Azizxon qizi</i>	
Oliy o'quv yurtlarida analitik kimyo fanini o'qitishning samaradorlik ko'rsatkichlari	793
<i>Umrbekova Maftuna Ulug'bek qizi</i>	
Antroposentrik yondashuv asosida o'quvchilarda insonparvarlik fazilatlarini shakllantirish yo'llari	796
<i>Xamidova Nigora Ibrohimovna</i>	
Обучение говорению на русском языке абитуриентов с помощью настольных игр	800
<i>Абдулаходова Шохида</i>	
Особенности педагогической деятельности и их виды	803
<i>Мавжудова Ш. С., Мирходжаева Д.</i>	
Развитие критического мышления младших школьников на уроках читательской грамотности	808
<i>Мухаммадиева Марифат Мурод кизи</i>	
Искусство подбора слов: стилистические и семантические возможности перифраз	811
<i>Юлдашева Дилноза Бекмуродовна</i>	
Zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida talabalarda refleksiv tafakkurni rivojlantirishning vazifalari va pedagogik imkoniyatlari	815
<i>Abdullayeva Ziroatxon Qurbonovna</i>	
The Human Factor in AI-Mediated English Instruction: Balancing Technology and Pedagogical Expertise	818
<i>Ikramova Aziza Aminovna</i>	
Madaniyat tushunchasi va uni xorijiy til o'qitishda o'rganish zarurati	823
<i>Ma'murova Farangiz Ne'matovna</i>	
O'quvchilarda tanqidiy tafakkurni shakllantirish: zamonaviy pedagogik yondashuvlar va ularning samaradorligi	827
<i>Ostonova Ma'mura Ulug'bek qizi</i>	
Ko'zi ojiz boshlang'ich sinf o'quvchilarining kommunikativ kompetentsiyasini o'rganishning nazariy asoslari	830
<i>Qarshiboyev Asliddin</i>	
Farzand tarbiyasida ota-onaning pedagogik-psixologik malakalari	834
<i>Xojimirzayeva Shaxnoza Shokir qizi</i>	
Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'quvchilarni kasb-hunarga yo'llashning tashkiliy-ilmiy asoslari	839
<i>Xolmatov Pardaboy Qoraboevich</i>	
Методология типологического и сравнительного анализа детского фольклора	844
<i>Азмиева Э. Э.</i>	
Maktabgacha ta'lim elementar matematik tushunchalarni rivojlantirish zarurati	851
<i>Xoldarova F. M.</i>	
Multimadaniy muhitda pedagoglarning tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish mexanizmlari	854
<i>Gulyamova Nafisa Burikulovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda milliy qadriyat tushunchalarini shakllantirishda oila va mahallaning roli	858
<i>Rizayeva Xusniya Ubayevna</i>	
Raqamli pedagogika: zamonaviy ta'limda innovatsion texnologiyalar roli	861
<i>Maxmudova Dilnoza Xaytmirzaevna</i>	
Badiiy adabiyot – maktabgacha yoshdagi bolalarda estetik dunyoqarashni shakllantiruvchi omil sifatida ...	865
<i>Xujamberdiyeva Shahnoza Kupaysinovna</i>	
Yangi O'zbekistonda inklyuziv ta'lim islohatlar bosqichida	868
<i>Boyqulov Azamat Maxram o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktor o'rinbosarlarining menejerlik ko'nikmalarini rivojlantirishning xorijiy tajribasi va uni mahalliy sharoitda qo'llash imkoniyatlari	871
<i>Maxamadaliyeva Ezoza Rustamxo'ja qizi</i>	
Oliy badiy pedagogik ta'lim muassasasida bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini maktab o'quvchilarida illyustrativ rasm ishlashga oid kompetensiyalarini shakllantirishga tayyorlashning mazmuni	875
<i>Sobirov Sarvar Tursunmurotovich</i>	
Kasb-hunar maktablarida fizika fanini steam integratsiyasi asosida o'qitishning nazariy-didaktik asoslari ..	878
<i>Mamatxunov Yorkin Abduraimjanovich, Soliyeva Mubinabonu Zokirjon qizi</i>	
Inklyuziv ta'lim sharoitida olib boriladigan pedagogik faoliyat imkoniyatlari	885
<i>Abidova Nilufar Zakirovna</i>	

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyalanuvchilarni kasbga yo'naltirish: pedagogik yondashuvlar va amaliy tajribalar.....	888
Ahmedova Lola Abdivasi qizi	
Aqli zaif o'quvchilarni ijtimoiy-maishiy kompetensiyasini shakllantirishning asosiy komponentlari va samarali omillari.....	893
Anvarova Dilfuza Akramjanovna	
O'quv topshiriqlari orqali 6-sinf o'quvchilarining pragmatik kompetensiyasini rivojlantirishning ilmiy-metodologik asoslari.....	896
Ashirboyeva Nafisa Aminboyevna	
Talabalarda ijtimoiy faollik ko'nikmalarini takomillashtirish va uning amaliy ahamiyati.....	900
Ergasheva Maftunaxon Avazbekovna	
Talabalarda zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida reflektiv tafakkurni rivojlantirish	904
Ergasheva Nigora Dilshodjon qizi	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarni kasbga qiziqishlarini rivojlantirishning pedagogik va psixologik xususiyatlari.....	907
Isabekova Dilafruz Shermirzayevna, Gazibekova Gulavza Ergashovna	
Innovatsion ta'lim texnologiyalarini qo'llashning nazariy asoslari.....	913
Murodov Akmal Djayliboyevich	
Maktabgacha ta'lim yoshdagi intellektida nuqsoni bo'lgan bolalarning estetik muomala madaniyatini tarbiyalash.....	917
Po'latova Parida	
Fizika fanini o'qitishda raqamli ta'lim vositalarining samaradorligi.....	920
Saparova Gulmira Baxtiyorovna	
Rus tilini o'qitishda an'anaviy va audiovizual usullarning qiyosiy tahlili	923
Umarov Aziz Avazovich	
An Analysis of The Importance of Teaching English at the Primary Level.....	927
Vasila Almetova Sunnatullayevna	
Muammoli ta'lim texnologiyalarini ta'lim jarayonida qo'llash.....	931
Adizova Nodira Baxtiyorovna	
"Informatika va axborot texnologiyalari" fanidan iqtidorli o'quvchilar bilan ishlashning ilmiy-pedagogik yondashuvlari	936
Akmaljon Xushvaqto'v	
Iqtidorli talabalar bilan ishlash pedagogik muammolari	939
Delov To'liqin Erkinovich	
Rinolaliya nutq nuqsonining anatomik jihatdan kelib chiqishi	945
Kabirova Zarnigor Raxmonjon qizi	
Methodology for Teaching Modal Verbs in English Lessons	949
Kholnazarova Vazira Bozor qizi	
The Use of Mobile Apps to Build Vocabulary Proficiency	953
Kosimov Sunnat Ravshan ugli	
Disability Terminology in Uzbek: Etymological Evolution and Future Trends	957
Kuchkarova Xurshida	
Bo'lajak muhandislarni grafik dasturlar yordamida loyihaviy-konstruktorlik kompetentligini rivojlantirish (muhandislik va kompyuter grafikasi fani misolida)	964
Madaminov Javlonbek Zafarjonovich	
Ijodiy tafakkurni rivojlantirishda interaktiv darsliklarning pedagogik imkoniyatlari	968
Mirzaakbarov Dilshod Dovlatboyevich	
Sog'lom turmush tarzi – jismoniy madaniyati sohibi sifatida jismoniy mashqlar komplekslarini tuzish va bajarishda amal qilinadigan qoidalar	971
Musayev Zarifjon Tursunaliyevich	
Bo'lajak defektologlarning pedagogik mas'uliyatini oshirish	974
Nodira Mirboboyeva	
Bo'lajak o'qituvchilarni kreativ yondashuv asosida innovatsion faoliyatga tayyorlash texnologiyasini takomillashtirish modeli	977
Odamboyeva Mehribon Norimon qizi	
O'quvchini muloqot qilish ko'nikmalarini shakllantirishda kitobxonlikning o'rni.....	981
Qurbanova O'g'iloy Axrorovna	

Sharq mutafakkirlari asarlari vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijtimoiy faollik ko'nikmalarini rivojlantirishning afzalliklari	985
Rejabboyeva Muxarram Odiljon qizi	
Pedagogik ta'lim jarayonida raqamli nazorat tizimlaridan foydalanish samaradorligi va rivojlantirish yo'nalishlari	989
Samijonov Azizbek Ismoiljon o'g'li	
Dizatriya nutq kamchiligini bartaraf etishda muassasa, logoped va oilaning hamkorligi	992
Shermatova Yukut Sabirovna	
Kulolchilik va an'anaviy o'yinchoqlarni o'quvchilar kasb tanlash jarayonida qo'llash metodikasi	995
Soliyeva Diyora Bobur qizi	
O'zbekistonda inkluziv ta'lim va uning me'yoriy-huquqiy asoslari	998
Temirov Nabijon Soliyevich, Esonova Klaraxon Mahmamin qizi	
Oila va xotin-qizlar tizimida kollaborativ madaniyatning o'ziga xos xususiyatlari	1001
Tojibayeva Nazokatxon	
Sun'iy intellekt yordamida talaffuz va tinglab tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	1005
Tojiyev Olimjon Haqberdi o'g'li	
Boshlang'ich ta'lim tizimi muammo va istiqbollari sotsiologik tadqiqotlar asosida	1008
Voxidova Muqaddas Rasuljon qizi	
Oliy ta'lim talabalarida integrativ yondashuv asosida tanqidiy fikrlash kompetentligini rivojlantirish metodikasi	1011
Xalimova Mashraboy Vaxidovna, Botirova Mavluda To'xtasin qizi	
5–6 yoshli bolalarda ekologik madaniyatni rivojlantirishda o'yinli texnologiyalarini qo'llashning pedagogik shart-sharoitlari	1015
Xolboyeva Gulnora Ulashovna, Dolliyeva Xayrigul Namoz qizi	
Bo'lajak tarbiyachilarda kasbiy kompetentlikning namoyon bo'lishi psixologik fenomen sifatida	1018
Xoshimova Y. I.	
Inklyuziv ta'lim sharoitida pedagogik va psixologik yondashuvlarning mazmuni	1023
Xudoyqulova Aziza Anvar qizi	
Pedagogik ta'limda mediakompetentlikni shakllantirish jarayonida raqamli resurslardan foydalanish samaradorligi	1026
Yuldashov Sherzod Sattorovich	
Особенности развития эмоционального интеллекта у дошкольников	1029
Жамолова Зарнигор Баходир кизи	
Стратегии лингвистического моделирования в обучении русскому языку и их роль в формировании идентичности студентов	1033
Рузметова Наргиза Ахмедовна, Рузметова Хилола Абдушориповна	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini matematik mushohada yuritishga o'rgatish	1038
Dehqonova Mahliyo Shuhrat qizi	
Tarbiyachi inklyuziv kompetentligi va zamonaviy ta'limda uning o'rni	1041
Haydarova Namuna	
Using Story-Based Role-Play Activities to Enhance Speaking Skills of Primary School Learners	1044
Mohigul Nizomiddinova	
Axborot va telekommunikatsion vositalari imkoniyatlaridan foydalanish orqali talabalarni badiiy qadriyatlarga qiziqtirish	1049
Soliyeva Maftuna Tirkash qizi	
Ruhiy rivojlanishning susayish sabablari va klinik xarakteristikasi	1053
Xamrayeva Iroda Sayfullayevna	
Ona tili darslarida zid ma'noli so'zlarning o'quvchilar nutqini rivojlantirishdagi vazifalari	1056
Xusanova Gulruxsor To'liqin qizi	
Ta'lim tizimida neyrolingvistik dasturlash (NLD)ning ilmiy-metodologik asoslari	1059
Xolikova Dilobarxon Maxsitovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish texnologiyalari	1062
Primkulova Iroda Berdimurodovna	
Informatika o'qitishda veb texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati	1067
Xatamqulova Gulsanamxon Salimjonovna	
Talabalarining ingliz tilida o'qish ko'nikmalarini rivojlantirishda interaktiv metodlardan foydalanish	1071
Esmuratov Muzaffar Elamonovich	

Bo'lajak maxsus pedagoglarni korreksion mashg'ulotlarda logotexnik mashqlar tizimidan foydalanishga tayyorlash omillari.....	1073
Maxmudov Xurshidjon Shuxratovich	
Inklyuziv ta'lim jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarini antroposentrik yondashuv asosida tarbiyalash mexanizmi	1076
Oppoxo'jayev Xojixuja Azimjon o'g'li	
Nutqida muammosi mavjud bolalarning ijtimoiy adaptatsiya xususiyatlarini o'rganishning pedagogik asoslari	1081
Ne'matullayeva Mushtariy Laziz qizi	
Mutaxassislik modullarini integrativ o'qitishning mazmuni va shart-sharoitlari	1084
Maxmudova Madinaxon Sobirxonovna	

BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARIDA MILLIY IDENTITET VA VATANPARVARLIKNI SHAKLLANTIRISH TEXNOLOGIYALARI

Primkulova Iroda Berdimurodovna

Qarshi Iqtisodiyot va Pedagogika universiteti
Pedagogika fakulteti 2-kurs magistranti

Annotatsiya: Maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari hamda pedagogik texnologiyalari yoritilgan. Unda davlat ta'lim siyosati, milliy qadriyatlar, tarbiya jarayonida zamonaviy yondashuvlarning o'рни va samarali metodikalarning qo'llanilishi tahlil qilingan. Shuningdek, o'quvchilarda fuqarolik pozitsiyasini mustahkamlash, milliy o'zlikni anglash, tarixiy merosni qadrlash va vatanparvarlik ruhini shakllantirishning samarali mexanizmlari ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: milliy identitet, vatanparvarlik, boshlang'ich ta'lim, pedagogik texnologiyalar, fuqarolik tarbiyasi, milliy qadriyatlar, tarbiyaviy jarayon, ma'naviy meros.

Abstract: The article examines the scientific-theoretical foundations and pedagogical technologies for developing national identity and patriotism among primary school students. It analyzes state educational policy, the role of national values, the application of modern approaches in the educational process, and the use of effective teaching methods. Special attention is given to strengthening students' civic position, fostering national self-awareness, respecting historical heritage, and cultivating a spirit of patriotism.

Key words: national identity, patriotism, primary education, pedagogical technologies, civic education, national values, educational process, spiritual heritage.

Аннотация: В статье рассмотрены научно-теоретические основы и педагогические технологии формирования национальной идентичности и патриотизма у учащихся начальных классов. Анализируются государственная образовательная политика, роль национальных ценностей, современные подходы в воспитательном процессе и применение эффективных методик. Особое внимание уделено укреплению гражданской позиции школьников, осознанию национальной самобытности, уважению исторического наследия и формированию патриотического духа.

Ключевые слова: национальная идентичность, патриотизм, начальное образование, педагогические технологии, гражданское воспитание, национальные ценности, воспитательный процесс, духовное наследие.

KIRISH

Bugungi globallashuv va tezkor axborot almashinuvi davrida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish masalasi nafaqat tarbiyaviy jarayonning, balki davlat siyosatining ham eng muhim ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda. Ayniqsa, boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy o'zlikni anglash, milliy qadriyatlarga hurmat ruhini singdirish va vatanparvarlik tuyg'usini rivojlantirish jarayoni ta'lim tizimining eng muhim vazifasi hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasining ta'lim va tarbiya sohasidagi islohotlari hamda huquqiy-me'yoriy hujjatlari aynan ushbu masalaning dolzarbligini ko'rsatadi. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-sonli¹ Qonunida (2020-yil 23-sentabrda yangi tahrirda qabul qilingan) ta'limning asosiy maqsadlaridan biri sifatida yosh avlodni milliy va umuminsoniy qadriyatlar asosida tarbiyalash, ularda Vatanga sadoqat, mustaqillik g'oyalariga sodiqlik hamda fuqarolik burchini anglashni shakllantirish belgilab qo'yilgan. Shuningdek, "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi"da (1997-yil) ham uzluksiz ta'lim tizimining asosiy vazifalaridan biri sifatida milliy g'oya, mafkura va qadriyatlarni yoshlar ongiga singdirish, o'z ona yurtiga muhabbat ruhida tarbiyalash muhim omil sifatida ta'kidlangan.

1 O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-sonli Qonun: <https://lex.uz/docs/-5013007>

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 14-avgustdagi "Yoshlarni ma'naviy-axloqiy va jismoniy barkamol etib tarbiyalash, ularga ta'lim-tarbiya berish tizimini sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4312-son² qarorida yoshlar bilan ishlashning yangi mexanizmlari ishlab chiqildi va milliy identitetni mustahkamlash, vatanparvarlik tarbiyasini samarali tashkil etish dolzarb vazifa sifatida belgilandi. Shu bilan birga, 2021-yil 19-martda qabul qilingan "Ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Prezident farmonida milliy qadriyatlar, an'analar va tarixiy merosni yosh avlod qalbiga chuqur singdirish, ularning ongida milliy iftixor va Vatanga sadoqat ruhini mustahkamlash ta'lim-tarbiya jarayonining bosh maqsadi sifatida qayd etilgan. Shuningdek, "Yoshlar – kelajagimiz" davlat dasturi (2017-yil) hamda "Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari" g'oyasi asosida ishlab chiqilgan strategik hujjatlar ham maktab ta'limining, xususan, boshlang'ich ta'lim bosqichida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish zarurligini ta'kidlaydi. Chunki aynan shu davrda bola shaxsining psixologik va ijtimoiy qiyofasi shakllanadi, ma'naviy qadriyatlariga nisbatan dastlabki munosabatlari mustahkamlanadi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev o'z nutqlarida ko'p bora yosh avlod tarbiyasiga e'tibor qaratib, "Yoshlarning qalbi va ongida milliy iftixor, yurtga sadoqat, vatanparvarlik tuyg'ularini mustahkamlash – bu bizning kelajagimizni ishonchli kafolatidir", deya ta'kidlagan. Ushbu fikrlar, shubhasiz, boshlang'ich ta'lim jarayonida pedagogik texnologiyalardan foydalanib, o'quvchilarda milliy identitetni shakllantirish masalasining naqadar dolzarb ekanini ko'rsatadi.

Demak, boshlang'ich ta'lim tizimida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish texnologiyalari nafaqat pedagogik zarurat, balki ijtimoiy buyurtma sifatida namoyon bo'lmoqda. Shu jihatdan, ilmiy asoslangan yondashuvlar, me'yoriy-huquqiy hujjatlar va zamonaviy tarbiyaviy metodlar uyg'unligi yosh avlodni barkamol, Vatanga sodiq, milliy qadriyatlarni qadrllovchi insonlar etib tarbiyalashning asosiy kafolatidir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish jarayonida bir nechta usullardan foydalanildi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari bilan suhbat va kuzatuv o'tkazilib, ularning milliy identitet va vatanparvarlik haqidagi tasavvurlari o'rganildi. So'rovnoma yordamida o'quvchilarning qadriyatlarga munosabati haqida aniq ma'lumotlar olindi. O'qituvchilar va ota-onalar bilan intervyular o'tkazilib, ta'lim jarayonida qo'llanilayotgan texnologiyalar samaradorligi baholandi. Olingan ma'lumotlar miqdoriy va sifat jihatdan tahlil qilinib, o'quvchilarda milliy g'oya va vatanparvarlikni shakllantirishdagi mavjud imkoniyatlar hamda muammolar aniqlandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish texnologiyalari bugungi kunda ta'lim tizimining eng muhim tarkibiy qismlaridan biri sifatida qaralmoqda. Chunki inson shaxsining shakllanishi, uning ma'naviy-axloqiy qiyofasi, ijtimoiy pozitsiyasi va fuqarolik burchini anglash jarayoni aynan boshlang'ich ta'lim bosqichida barqarorlashadi. Shu sababli pedagogik tadqiqotlarda bu jarayonning ilmiy asoslari, amaliy texnologiyalari va samaradorlik mezonlari keng yoritilmoqda. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son³ Farmon, 2022-yil 28-yanvarda yosh avlodning milliy qadriyatlarga sodiqligini ta'minlash, vatanparvarlik ruhini shakllantirish va o'zligini anglashni kuchaytirish ustuvor vazifa sifatida belgilangan. Shu bilan birga, "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun, "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi", "Yoshlar – kelajagimiz" davlat dasturi va qator Prezident qarorlarida ham milliy identitet va vatanparvarlik tarbiyasiga alohida e'tibor qaratilgan. Boshlang'ich ta'lim jarayonida milliy identitetni shakllantirish, avvalo, o'quvchilarning o'z ona tilini mukammal o'rganishi, milliy urf-odatlar va an'analariga hurmat ruhida tarbiyalanishi bilan chambarchas bog'liq. Shu nuqtayi nazardan, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 21-oktabrdagi "O'zbek tilining davlat tili sifatida nufuzini tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5850-son 4qarori asosida maktab ta'limi jarayonida ona tilini chuqur o'rgatish, uni o'quvchilarning milliy o'zligini anglashida muhim vosita sifatida qarash dolzarb vazifaga aylangan.

2 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 14-avgustdagi "Yoshlarni ma'naviy-axloqiy va jismoniy barkamol etib tarbiyalash, ularga ta'lim-tarbiya berish tizimini sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4312-son qaror: <https://lex.uz/docs/-3864155>

3 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022 – 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmon: <https://lex.uz/ru/docs/-5841063>

4 O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 21-oktabrdagi "O'zbek tilining davlat tili sifatida nufuzini tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5850-son qarori: <https://lex.uz/docs/-4561730>

Vatanparvarlik tarbiyasi esa boshlang'ich sinflarda o'quvchilarning O'zbekiston tarixi, davlat ramzlari, buyuk ajdodlar merosi, mustaqillik qadriyatlarini o'rganishi orqali shakllanadi. O'zbekiston Respublikasining "Davlat ramzlari to'g'risida"gi qonunlari (1992–1993-yillarda qabul qilingan) asosida o'quvchilarni bayroq, gerb va madhiyaga hurmat ruhida tarbiyalash, dars jarayonlarida ushbu ramzlarning tarixiy va siyosiy ahamiyatini yoritish pedagogik jarayonning muhim tarkibiy qismidir. Pedagog olimlar, jumladan, N. To'raqulov, A. Qodirov va S. To'xtayevlar o'z tadqiqotlarida ta'kidlaganidek, boshlang'ich sinf yoshidagi bolalar uchun milliy identitetni shakllantirishning samarali yo'llaridan biri interfaol metodlardan, xususan, "klaster", "aql charxi", "bahs-munozara", "rol o'ynash" kabi texnologiyalardan foydalanishdir. Bu usullar o'quvchilarda milliy g'ururni uyg'otadi, mustaqil fikrlashni rivojlantiradi va ularni o'z qarashlarini asoslab berishga o'rgatadi.

Milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish jarayonida darsdan tashqari mashg'ulotlarning ham ahamiyati beqiyosdir. Xususan, tarixiy obidalariga sayohatlar, davlat muzeylari va madaniyat markazlariga tashriflar, milliy bayramlar – Mustaqillik kuni, Konstitutsiya kuni, Navro'z kabi tantanalarda faol ishtirok etish orqali o'quvchilarda milliy qadriyatlarga hurmat, yurtga mehr-muhabbat, tarixiy merosga g'urur hissi mustahkamlanadi. Bu borada Prezidentimizning "Ma'naviyat va ma'rifat markazlari faoliyatini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari"ga oid qarorlari alohida ahamiyat kasb etadi. Boshlang'ich ta'limda vatanparvarlik tarbiyasini samarali amalga oshirish uchun sinf rahbarlari va o'qituvchilarning pedagogik mahorati, innovatsion yondashuvlarga ega bo'lishi ham muhim. Prezidentimizning 2020-yil 6-noyabrda qabul qilingan "Xalq ta'limi tizimini ilmiy-metodik jihatdan qo'llab-quvvatlash va pedagog kadrlar salohiyatini rivojlantirish to'g'risida"gi qarorida ham pedagoglarning metodik tayyorgarligini kuchaytirish, ularni milliy qadriyatlarga asoslangan ta'lim texnologiyalari bilan ta'minlash zarurligi alohida qayd etilgan.

Milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirishda ota-ona va oilaviy muhitning roli ham beqiyosdir. Chunki o'quvchilar maktabdan olgan bilimlarini oilada mustahkamlashlari, ota-onalarning milliy qadriyatlarga munosabati va kundalik hayotda qo'llaydigan amaliy odatlari bolalarning ongiga kuchli ta'sir ko'rsatadi. Bu borada oila, maktab va mahalla hamkorligini kuchaytirish, birgalikdagi tadbirlarni tashkil etish milliy tarbiyaning muhim bo'g'ini sifatida e'tirof etiladi. Ilmiy manbalarda qayd etilishicha, milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish texnologiyalarining samaradorligi bir qator omillarga bog'liq: pedagogik jarayonning uzluksizligi, o'qituvchilarning innovatsion yondashuvi, ta'lim muassasalari moddiy-texnik bazasi, darslik va qo'llanmalarining mazmuniy boyligi hamda davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash darajasi. Shu jihatdan, "Ilm-ma'rifat va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish yili" Davlat dasturi (2020-yil) doirasida ishlab chiqilgan yangi darsliklar va metodik qo'llanmalar ham boshlang'ich ta'limda milliy qadriyatlarga asoslangan o'quv jarayonini samarali tashkil etishda muhim omil bo'ldi.

Demak, boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish texnologiyalari kompleks yondashuvni talab etadi. Bu jarayon faqat dars bilan cheklanmay, balki darsdan tashqari faoliyat, oilaviy tarbiya, jamoatchilik ishtiroki va davlat siyosati bilan uyg'un holda amalga oshirilishi zarur. Shundagina yosh avlodda milliy iftixor, o'zligini anglash va Vatanga sodiqlik tuyg'ulari chuqur shakllanadi.

Boshlang'ich ta'lim jarayonida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish masalasiga oid yondashuvlar o'ziga xos bosqichma-bosqichlikni ham talab etadi. Avvalo, o'quvchilarda milliy ramzlar va qadriyatlarga hurmat uyg'otish, ularni tushuntirish va amaliy faoliyatda qo'llashga o'rgatish zarur. Masalan, davlat madhiyasini kuylash jarayonida har bir so'zning mazmunini bolalarga sodda va tushunarli shaklda izohlash, gerb va bayroqdagi ramzlarning tarixiy ildizlarini tahlil qilish orqali o'quvchilarda milliy iftixor tuyg'usi shakllanadi. Shu bilan birga, boshlang'ich ta'lim darsliklarida keltirilgan she'r, ertak, hikoya va maqollardan milliy g'oyani singdiruvchi, vatanparvarlik mazmunini o'zida mujassam etgan materiallarni tanlab o'rganish katta samaraga ega.

Milliy identitetni shakllantirishda o'quvchilarning dunyoqarashini kengaytirish ham muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki bugungi globallashtirish sharoitida turli madaniyat va g'oyalar o'rtasida yoshlarning o'z milliy o'zligini yo'qotmasligi, balki uni asrab-avaylashi talab etiladi. Shu jihatdan, ta'lim jarayonida o'quvchilarni milliy qahramonlar hayoti, buyuk allomalar merosi, xalq og'zaki ijodi namunalaridan xabardor qilish, ularning hayotiy faoliyatidan ibratli jihatlarni o'rganishga yo'naltirish zarur. Masalan, Alisher Navoiy, Mirzo Ulug'bek, Amir Temur kabi tarixiy shaxslar faoliyati orqali yosh avlodda ilmga chanqoqlik, Vatanni sevis va maqsad sari intilish ruhini kuchaytirish mumkin.

Bu kabi yondashuv o'quvchilarda nafaqat bilim, balki milliy iftixor va vatanparvarlik tuyg'ularini amaliy faoliyat orqali shakllantirish imkonini beradi. Shuningdek, yoshlarning milliy qadriyatlarga asoslangan estetik tarbiyasini tashkil etish ham dolzarb masalalardan biridir. O'zbek xalqining milliy musiqa, raqs, kiyim-kechak va amaliy san'at namunalarini o'quvchilarga o'rgatish orqali ularda madaniy merosga qiziqish va hurmat uyg'otish mumkin. Boshlang'ich sinflarda xalq kuy-qo'shiqlaridan foydalanish, milliy bayramlarda o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlash ularning milliy ruhiyatini yanada mustahkamlaydi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 14-yanvardagi "Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarorida ta'lim muassasalarida ma'naviy-ma'rifiy faoliyatni yanada kuchaytirish, yosh avlod ongida milliy g'oya va qadriyatlarni shakllantirishning tizimli mexanizmlarini yaratish belgilab berildi. Bu esa boshlang'ich ta'limda o'qituvchilarning vatanparvarlik tarbiyasi bo'yicha dars va mashg'ulotlarni zamonaviy texnologiyalar asosida tashkil etishini taqozo etadi.

Shuni alohida ta'kidlash lozimki, milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish jarayonida maktab va oila hamkorligi mustahkam yo'lga qo'yilsa, samaradorlik yanada yuqori bo'ladi. Ota-onalar farzandlariga milliy urf-odatlarini singdirishi, oilaviy an'analarda Vatan, yurt, ota-bobolar merosiga hurmatni ustuvor qadriyat sifatida qarashi pedagogik jarayonning samarali davomidir. Shu nuqtayi nazardan, mahalla, maktab va oilaning hamkorlikda faoliyat yuritishi – barkamol avlodni tarbiyalashning muhim kafolatidir.

Yuqoridagi ilmiy va amaliy tahlillar shuni ko'rsatadiki, boshlang'ich ta'limda milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish uchun davlat siyosati, pedagogik yondashuvlar, ota-ona va jamoatchilikning hamkorlikdagi sa'y-harakatlari bir butun tizim sifatida uyg'unlashgan taqdirdagina kutilgan natijalarga erishish mumkin bo'ladi.

Milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish jarayonida psixologik omillarga ham alohida e'tibor qaratish zarur. Boshlang'ich sinf yoshidagi o'quvchilar shaxsiy qarashlari endi shakllanayotgan davrda bo'lgani uchun ularga milliy qadriyatlarni sodda, ravshan va ta'sirchan usulda yetkazish pedagogning mahoratiga bog'liqdir. Shu jihatdan, bolalarning ruhiy dunyosiga ijobiy ta'sir ko'rsatuvchi ertaklar, rivoyatlar, tarixiy voqealardan parchalar, milliy qahramonlar haqidagi hikoyalar katta tarbiyaviy kuchga ega. Masalan, Amir Temur bobomizning adolatparvarlik tamoyillari, Jaloliddin Manguberdi jasorati, Zahiriddin Muhammad Boburning bilimga chanqoqligi va vatanparvarligi kabi misollar bolalar ongida mustahkam o'rin oladi.

Bundan tashqari, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash ham jarayonning samaradorligini oshiradi. Masalan, "aqliy hujum" usuli orqali o'quvchilardan "Vatan deganda nimalarni tushunasiz?", "O'zbek xalqining eng muhim qadriyatlari nimalardan iborat?" kabi savollarga javob olish ularning milliy o'zlik haqidagi tasavvurlarini kengaytiradi. "Rol o'ynash" metodi asosida esa o'quvchilar tarixiy shaxslarning siymosiga kirib, ular orqali vatanparvarlikni his qilishlari mumkin. Bu usullar o'quvchilarni faqat bilim oluvchi emas, balki faol ishtirokchi sifatida tarbiyaviy jarayonga jalb etadi.

Ta'lim-tarbiya jarayonida milliy bayramlar va davlat ahamiyatiga ega sanalarni keng nishonlash ham muhim ahamiyatga ega. Mustaqillik kuni, Konstitutsiya kuni, Vatan himoyachilari kuni, Navro'z bayrami, O'zbek tiliga davlat tili maqomi berilgan kun kabi sana va tadbirlarni maktab miqyosida yuqori saviyada o'tkazish, ularni boshlang'ich sinf o'quvchilarining yosh xususiyatlariga mos holda tashkil etish orqali o'quvchilarda Vatanga muhabbat, milliy iftixor, g'urur va mas'uliyat tuyg'ulari kuchayadi.

Shu bilan birga, zamonaviy ta'lim jarayonida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ham dolzarbdir. Multimedia vositalari, animatsiyalar, videodarslar orqali tarixiy shaxslar, milliy qadriyatlar va Vatanimizning go'zal manzaralarini o'quvchilarga taqdim etish ularning ongida milliy iftixor tuyg'usini kuchaytiradi. Masalan, "Virtual sayohat" texnologiyasi orqali Samarqand, Buxoro, Xiva kabi tarixiy shaharlarning obidalarini sinf sharoitida ko'rsatish o'quvchilarning nafaqat bilimini oshiradi, balki ularda milliy o'zlikni anglash va vatanparvarlikni shakllantiradi.

Milliy identitetni shakllantirish jarayonida fanlararo integratsiya ham samarali natijalar beradi. Tarix, adabiyot, ona tili, musiqa, tasviriy san'at kabi fanlarni uyg'unlashtirib o'qitish o'quvchilarda milliy qadriyatlarga nisbatan keng qamrovli tushunchani shakllantiradi. Masalan, adabiyot darslarida o'rganilgan vatanparvarlik ruhida she'rlarni musiqa darslarida kuy bilan ifodalash, tasviriy san'at mashg'ulotlarida esa shu asarlar asosida rasmlar chizish o'quvchilarda milliy o'zlikni yanada chuqurroq anglashga yordam beradi.

Davlat tomonidan yaratilgan imkoniyatlardan foydalanib, ta'lim muassasalarida milliy g'oya va ma'naviyat xonalari tashkil etilishi ham bu jarayonni qo'llab-quvvatlovchi muhim omillardandir. Bu xonalarda buyuk ajdodlar hayoti va merosiga oid manbalar, davlat ramzlari, milliy qadriyatlarni aks ettiruvchi ko'rgazmalar joylashtirilishi o'quvchilarning qiziqishini oshiradi. Shu tariqa, ular milliy merosni bevosita ko'rib, his qilib, o'zida milliy g'ururni mustahkamlaydi.

Ilmiy adabiyotlarda (masalan, O'zbekiston Milliy universiteti, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti olimlarining tadqiqotlarida) ta'kidlanishicha, milliy identitetni shakllantirish jarayonida pedagogning shaxsiy namunasi ham muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki o'qituvchi milliy qadriyatlarni o'z hayotida qo'llasa, ularning ta'siri o'quvchilar ongida yanada kuchliroq bo'ladi. Pedagogning yurish-turishi, nutqi, kiynish madaniyati ham o'quvchilarga bevosita namuna bo'ladi.

Shu asosda aytish mumkinki, boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish texnologiyalari ko'p qirrali, murakkab va tizimli yondashuvni talab etadi. Davlat siyosati, pedagogik yondashuvlar, ota-ona tarbiyasi, mahalla va jamoatchilik hamkorligi, shuningdek, o'qituvchilarning kasbiy mahorati uyg'un holda ishlatilgandagina ushbu jarayon kutilgan samarani beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirish masalasi zamonaviy ta'lim jarayonining eng dolzarb va ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Chunki aynan ushbu yosh davrida bola shaxsining asosiy xarakteri, dunyoqarashi, qadriyatlari va ijtimoiy-axloqiy me'yorlari shakllanadi. Milliy g'oya va mafkuraviy tarbiya, o'quvchilarning ona tilini chuqur o'rganishi, milliy qadriyatlar va urf-odatlar bilan tanishishi, shuningdek, o'z xalqining tarixiy merosini o'zlashtirishi milliy identitetning mustahkamlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan qabul qilingan qator farmon va qarorlar, xususan, "Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari" tamoyiliga asoslangan Davlat dasturlari, "Yoshlar – kelajagimiz" davlat dasturi, shuningdek, "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunlarda belgilangan vazifalar ushbu jarayonni metodik va huquqiy jihatdan kafolatlab bermoqda.

Boshlang'ich ta'lim jarayonida milliy qadriyatlar asosida tarbiyaviy texnologiyalarni qo'llash, innovatsion yondashuvlarni joriy etish, milliy ramzlar, folklor namunalaridan samarali foydalanish, tarixiy shaxslar hayoti va faoliyatini o'quvchilarga chuqur singdirish orqali ularning milliy o'zlikni anglash tuyg'usi mustahkamlanadi. Shuningdek, ta'lim-tarbiya jarayonida o'quvchilarni Vatanga muhabbat, xalqiga sadoqat, tinchlik va barqarorlikni qadrlash, milliy birlik va birdamlikni e'zozlash ruhida tarbiyalash ularning ma'naviy-ma'rifiy dunyoqarashini kengaytiradi.

Bu jarayonni samarali tashkil etish uchun innovatsion pedagogik texnologiyalar, interfaol usullar, klaster, loyihaviy yondashuvlar, muammoli ta'lim va rolli o'yinlar kabi metodlarni qo'llash yuqori samara beradi. Demak, boshlang'ich ta'lim bosqichida milliy identitet va vatanparvarlikni shakllantirishning samaradorligi o'qituvchilarning kasbiy mahorati, zamonaviy pedagogik yondashuvlardan foydalanishi, oilaviy va ijtimoiy muhit bilan hamkorligi bilan bevosita bog'liqdir.

Shuning uchun bu sohada olib borilayotgan davlat siyosatini yanada chuqurlashtirish, metodik ta'minotni kuchaytirish, milliy pedagogika merosini zamonaviy ta'lim jarayoniga uyg'unlashtirish va o'quvchilar ongida milliy o'zlikni anglash tuyg'usini shakllantirish kelgusida yetuk, vatanparvar va ma'naviy barkamol yoshlarni tarbiyalashning muhim kafolatidir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2023.
2. "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun. – Toshkent: Adolat, 2020.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning "Yangi O'zbekiston strategiyasi" asari. – Toshkent: O'zbekiston, 2021.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Yoshlar – kelajagimiz" Davlat dasturi to'g'risidagi qarori. – Toshkent, 2018.
5. "Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari" konsepsiyasi. – Toshkent: Ma'naviyat, 2019.
6. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
7. Abdulla Avloniy. Turkiy guliston yoxud axloq. – Toshkent: O'qituvchi, 1992.
8. Yo'ldoshev J.G', Ochilov M. Pedagogika nazariyasi va tarixi. – Toshkent: Tafakkur, 2016.
9. Hasanboyeva O., Nishonova Z. Pedagogika. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2017.
10. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Milliy qadriyatlarni targ'ib etish va yoshlar tarbiyasi"ga oid qarorlari. – Toshkent, 2020.
11. Qodirov A. Boshlang'ich ta'limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent: Fan, 2022.
12. Rasulov R. Milliy tarbiya asoslari. – Toshkent: Ma'naviyat, 2019.
13. To'xtayev Sh. Boshlang'ich sinflarda ma'naviy tarbiya metodikasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2021.
14. Mirziyoyev Sh.M. "Yangi O'zbekiston maktab ostonasidan boshlanadi" nutqi. – Toshkent: Prezident matbuot xizmati, 2019.
15. Pedagogik ensiklopediya. – Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2015.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.